

Mesur Iechyd Meddwl (Cymru) 2010

2010 mccc 7

RHAN 2

CYDGYSYLLTU A CHYNLLUNIO GOFAL AR GYFER
DEFNYDDWYR GWASANAETHAU IECHYD MEDDWL EILAIDD

Diffiniadau

12 Ystyr “claf perthnasol”

- (1) At ddibenion y Rhan hon, mae unigolyn yn glaf perthnasol os yw darparydd gwasanaeth iechyd meddwl yn gyfrifol am ddarparu unrhyw wasanaeth iechyd meddwl eilaidd i'r unigolyn.
- (2) Mae unigolyn nad yw'n dod o fewn is-adran (1) hefyd yn glaf perthnasol os—
  - (a) yw'r unigolyn o dan warcheidiaeth awdurdod lleol yng Nghymru; neu
  - (b) mae darparydd gwasanaeth iechyd meddwl wedi penderfynu y byddai gwasanaeth iechyd meddwl eilaidd yn cael ei ddarparu i'r unigolyn pe byddai'r unigolyn yn cydweithredu â'r ddarpariaeth honno.

13 Ystyr “darparydd gwasanaeth iechyd meddwl”

- (1) At ddibenion y Rhan hon, dyma'r darparwyr gwasanaethau iechyd meddwl—
  - (a) Gweinidogion Cymru;
  - (b) Bwrdd Iechyd Lleol;
  - (c) awdurdod lleol yng Nghymru.
- (2) Ond nid yw Gweinidogion Cymru i'w trin fel rhai sy'n gyfrifol am ddarparu unrhyw wasanaeth a gaiff ei ddarparu wrth arfer swyddogaeth y mae cyfarwyddyd a roddir o dan adran 12(1) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 yn ymwneud â hi.

Penodi cydgysylltwyr gofal

14 Dyletswydd i benodi cydgysylltydd gofal ar gyfer claf perthnasol

- (1) Rhaid i'r darparydd gwasanaeth iechyd meddwl perthnasol ar gyfer claf perthnasol benodi unigolyn yn gydgysylltydd gofal ar gyfer y claf i weithredu swyddogaethau ynglŵn â'r claf a roddir i gydgysylltwyr gofal gan ac o dan y Rhan hon.
- (2) Mae'r ddyletswydd o dan is-adran (1) i'w chyflawni cyn gynted ag y bydd yn rhesymol ymarferol—
  - (a) ar ôl i unigolyn ddod yn glaf perthnasol; neu
  - (b) mewn achos pan fydd unigolyn yn peidio â bod wedi ei benodi'n gydgysylltydd gofal claf perthnasol yn barhaol, ar ôl terfynu'r penodiad hwnnw yn barhaol.
- (3) Pan fo'r darparydd gwasanaeth iechyd meddwl perthnasol o'r farn bod cydgysylltydd gofal claf am ba reswm bynnag yn analluog dros dro i weithredu felly, caiff y darparydd benodi unigolyn yn gydgysylltydd gofal dros dro ar gyfer y claf i gyflawni mewn perthynas â'r claf y swyddogaethau y cyfeirir atynt yn is-adran (1).
- (4) Mae penodiad dros dro o dan is-adran (3) yn terfynu pan fo'r darparydd gwasanaeth iechyd meddwl perthnasol o'r farn bod yr unigolyn a benodwyd yn flaenorol yn gydgysylltydd gofal wedi adennill y gallu i weithredu felly, ac yn yr achos hwnnw adferir penodiad yr unigolyn hwnnw.
- (5) Caniateir i drefniadau gael eu gwneud rhwng dau Fwrdd Iechyd Lleol er mwyn i swyddogaethau'r naill o dan is-adran (1) neu (3) gael eu harfer gan y llall.
- (6) Ni fydd unrhyw drefniadau a wneir o dan is-adran (5) yn effeithio ar gyfrifoldeb Bwrdd Iechyd Lleol fel darparydd gwasanaeth iechyd meddwl perthnasol o dan is-adrannau (1) neu (3).
- (7) Mae adran 15 yn gwneud darpariaeth ynghylch dynodi'r darparydd gwasanaeth iechyd meddwl perthnasol ar gyfer claf perthnasol.

15 Dynodi'r darparydd gwasanaeth iechyd meddwl perthnasol ar gyfer claf perthnasol

- (1) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
  - (a) pan fydd Bwrdd Iechyd Lleol yn gyfrifol am ddarparu gwasanaeth iechyd meddwl eilaidd ar gyfer claf perthnasol; a
  - (b) pan na fydd awdurdod lleol yn gyfrifol am ddarparu cyfryw wasanaeth.
- (2) Pan fydd is-adran (1) yn gymwys, y Bwrdd yw'r darparydd gwasanaeth iechyd meddwl perthnasol.
- (3) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
  - (a) pan fydd Bwrdd Iechyd Lleol yn gyfrifol am ddarparu gwasanaeth iechyd meddwl eilaidd ar gyfer claf perthnasol; a
  - (b) pan fydd awdurdod lleol hefyd yn gyfrifol am ddarparu'r cyfryw wasanaeth.
- (4) Pan fydd is-adran (3) yn gymwys, mae dynodi mai un o'r personau y cyfeirir atynt yn yr is-adran honno yw'r darparydd gwasanaeth iechyd meddwl perthnasol i'w wneud yn unol â darpariaeth mewn rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru.

- (5) Caiff rheoliadau o dan is-adran (4)–
- (a) darparu i Weinidogion Cymru ddyfarnu ar anghydfodau o ran gweithredu'r rheoliadau;
  - (b) darparu i Weinidogion Cymru wneud y cyfryw ddyfarniad ag y gwelant yn dda ei wneud sy'n ddyfarniad sy'n ei gwneud yn ofynnol i daliadau gael eu gwneud gan un o'r personau y cyfeirir atynt yn is-adran (3) i'r person arall yn sgil dyfarniad y cyfeirir ato ym mharagraff (a);
  - (c) dynodi mai darparrydd yw'r darparrydd gwasanaeth iechyd meddwl perthnasol tra disgwylir dyfarniad o dan baragraff (a).
- (6) Os nad yw nac is-adran (1) nac is-adran (3) yn gymwys, dyma yw'r darparrydd gwasanaeth iechyd meddwl perthnasol–
- (a) os yw awdurdod lleol yn gyfrifol am ddarparu gwasanaeth iechyd meddwl eilaidd ar gyfer y claf, yr awdurdod;
  - (b) os yw'r claf o dan warcheidiaeth awdurdod lleol, yr awdurdod;
  - (c) os nad yw na pharagraff (a) na pharagraff (b) yn gymwys ond bod Gweinidogion Cymru'n gyfriol am ddarparu gwasanaeth iechyd meddwl eilaidd i'r claf, Gweinidogion Cymru.

16 Darpariaeth bellach ynghylch penodi cydgysylltwyr gofal

- (1) Rhaid i ddarparrydd beidio â phenodi unigolyn yn gydgysylltydd gofal o dan adran 14(1) onid yw'r unigolyn yn gymwys i'w benodi'n gydgysylltydd gofal o dan reoliadau a wneir o dan adran 47.
- (2) Rhaid i ddarparrydd beidio â phenodi unigolyn yn gydgysylltydd gofal o dan adran 14(1) o blith staff person arall heb gydsyniad y person hwnnw.
- (3) Onid yw rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru'n darparu fel arall, nid yw penodiad unigolyn yn gydgysylltydd gofal yn dod i ben o ganlyniad i newid darparrydd gwasanaeth iechyd meddwl perthnasol claf perthnasol fel y'i dynodir o dan adran 15.
- (4) Caiff darparrydd gwasanaeth iechyd meddwl perthnasol derfynu penodiad unigolyn a benodwyd yn gydgysylltydd gofal o dan adran 14(1).

Cydgysylltu gwasanaethau iechyd meddwl

17 Dyletswydd i gydgysylltu darpariaeth gwasanaethau iechyd meddwl

- (1) At ddibenion gwella effeithiolrwydd gwasanaethau iechyd meddwl a ddarperir i glaf perthnasol, rhaid i ddarparrydd gwasanaeth iechyd meddwl gymryd pob cam rhesymol i sicrhau–
- (a) bod gwahanol wasanaethau iechyd meddwl y mae'n gyfrifol am eu darparu i glaf yn cael eu cydgysylltu â'i gilydd; a
  - (b) bod y gwasanaethau iechyd meddwl y mae'n gyfrifol am eu darparu i'r claf yn cael eu cydgysylltu ag unrhyw wasanaethau eraill y mae unrhyw ddarparrydd gwasanaeth iechyd meddwl arall yn gyfrifol am eu darparu;
  - (c) bod y gwasanaethau iechyd meddwl y mae'n gyfrifol am eu darparu yn cael eu cydgysylltu ag unrhyw wasanaethau sy'n ymwneud ag iechyd meddwl ac sy'n cael eu darparu ar gyfer y claf gan gorff gwirfoddol.

- (2) Caiff darparparydd gwasanaeth iechyd meddwl geisio cyngor cydgysylltydd gofal claf o ran sut y dylai'r darparparydd gyflawni ei ddyletswydd o dan is-adran (1).
- (3) Caiff cydgysylltydd gofal ar unrhyw adeg roi cyngor i ddarparparydd gwasanaeth iechyd meddwl o ran sut y dylai'r darparparydd gyflawni ei ddyletswydd o dan is-adran (1).
- (4) Rhaid i ddarparparydd gwasanaeth iechyd meddwl roi sylw i unrhyw gyngor a roddir o dan is-adran (2) neu (3) wrth iddo gyflawni ei ddyletswydd o dan is-adran (1).
- (5) Yn yr adran hon gwasanaethau iechyd meddwl yw—
  - (a) gwasanaethau iechyd meddwl eilaidd;
  - (b) gwasanaethau o dan Ran 1 o'r Mesur hwn;
  - (c) pethau a wneir wrth arfer pwerau awdurdod lleol yn adran 8 o Ddeddf Iechyd Meddwl 1983 mewn cysylltiad â pherson sy'n destun gwarcheidiaeth yr awdurdod.
- (6) Yn yr adran hon ystyr “corff gwirfoddol” yw corff y mae ei weithgareddau'n cael eu cyflawni mewn modd ac eithrio ar gyfer gwneud elw.

18 Swyddogaethau'r cydgysylltydd gofal

- (1) Rhaid i gydgysylltydd gofal i glaf perthnasol weithio gyda'r claf perthnasol a chyda darparparydd gwasanaeth iechyd meddwl y claf—
  - (a) gyda'r bwriad o gytuno ar y canlyniadau y mae'r ddarparparydd o wasanaethau iechyd meddwl wedi eu llunio i'w cyflawni, gan gynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i hynny) cyflawniadau yn un neu fwy o'r meysydd canlynol—
    - (i) cyllid ac arian;
    - (ii) llety;
    - (iii) gofal personol a llesiant corfforol;
    - (iv) addysg a hyfforddiant;
    - (v) gwaith a galwedigaeth;
    - (vi) perthnasau gofalu a rhianta;
    - (vii) cymdeithasol, diwylliannol ac ysbrydol;
    - (viii) triniaeth feddygol a mathau eraill o driniaeth gan gynnwys ymyriadau seicolegol;
  - (b) gyda'r bwriad o gytuno ar gynllun (“cynllun gofal a thriniaeth”) i gyflawni'r canlyniadau hynny;
  - (c) mewn cysylltiad ag adolygu a diwygio'r cynllun gofal a thriniaeth yn unol â darparparydd mewn rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru.
- (2) Pan fo cynllun gofal a thriniaeth wedi'i gytuno, rhaid i'r cydgysylltydd gofal gofnodi'r cynllun yn ysgrifenedig.
- (3) Mae is-adrannau (4) a (5) yn gymwys os na all y personau a grybwyllir yn is-adran (1) gytuno ar y canlyniadau y cyfeirir atynt yn is-adran (1)(a) neu'r cynllun y cyfeirir ato yn is-adran (1)(b).
- (4) Os un darparparydd gwasanaeth iechyd meddwl sydd gan y claf perthnasol, rhaid i'r darparparydd, gan roi sylw i unrhyw safbwyntiau a fynegir gan y claf perthnasol, benderfynu pa ganlyniadau y mae darparu gwasanaethau iechyd meddwl ar gyfer y claf wedi ei lunio i gyflawni a phenderfynu ar gynllun ar gyfer cyflawni'r canlyniadau hynny.

- (5) Os oes gan y claf perthnasol ragor nag un darparydd gwasanaeth iechyd meddwl, rhaid i bob darparydd, gan roi sylw i unrhyw safbwyntiau a fynegir gan y claf, benderfynu pa ganlyniadau y mae darparu gwasanaethau iechyd meddwl ar gyfer y claf gan y darparydd wedi ei lunio i gyflawni a phenderfynu ar gynllun ar gyfer cyflawni'r canlyniadau hynny.
- (6) Rhaid i'r cydgysylltydd gofal—
  - (a) os penderfynwyd ar gynllun o dan is-adran (4), gofnodi'r cynllun yn ysgrifenedig;
  - (b) os penderfynwyd ar gynlluniau o dan is-adran (5), eu cofnodi i gyd yn ysgrifenedig mewn un ddogfen.
- (7) Cynlluniau gofal a thriniaeth at ddibenion is-adran (1)(c) ac (8) i (10) yw'r cofnodion a wneir o dan is-adran (6).
- (8) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddarparu o ran—
  - (a) ffurf a chynnwys y cynlluniau gofal a thriniaeth;
  - (b) unrhyw berson y mae'r cydgysylltydd gofal i ymgynghori ag ef mewn cysylltiad ag arfer swyddogaethau'r cydgysylltydd o dan is-adran (1)(a) neu (b);
  - (c) rhwymedigaethau personau a bennir yn y rheoliadau mewn cysylltiad â chytuno neu benderfynu ar gynlluniau gofal a thriniaeth;
  - (d) personau y mae copïau ysgrifenedig o'r cynllun gofal a thriniaeth i'w rhoi iddynt (gan gynnwys mewn achosion penodedig roi copïau heb gydsyniad y claf perthnasol y mae'r cynllun yn ymwneud ag ef);
  - (e) yr wybodaeth i'w darparu gan ddarparwyr gwasanaethau iechyd meddwl i unigolyn sydd wedi peidio â bod yn glaf perthnasol.
- (9) Mae'r ddarpariaeth y caniateir ei gwneud drwy reoliadau o dan is-adran (1)(c) yn cynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i hynny) darpariaeth—
  - (a) bod cynlluniau gofal a thriniaeth i'w hadolygu a'u diwygio mewn amgylchiadau penodedig;
  - (b) sy'n rhoi disgrisiwn i'r cydgysylltydd gofal p'un a oes adolygiad neu ddiwygiad i gael ei gynnal;
  - (c) o ran unrhyw bersonau y mae'r cydgysylltydd gofal i ymgynghori ag ef mewn cysylltiad ag adolygiad neu ddiwygiad;
  - (d) gosod rhwymedigaethau ar bersonau a bennir yn y rheoliadau mewn cysylltiad ag adolygiad neu ddiwygiad;
  - (e) o ran darparu copïau o'r cynlluniau diwygiedig i bersonau a bennir (gan gynnwys mewn achosion penodedig darparu copïau heb gydsyniad y claf perthnasol y mae'r cynllun yn ymwneud ag ef).
- (10) I'r graddau y mae'n rhesymol ymarferol i wneud hynny, rhaid i ddarparydd gwasanaeth iechyd meddwl sicrhau bod gwasanaeth iechyd meddwl yn cael eu darparu i'r claf perthnasol yn unol â chynllun gofal a thriniaeth cyfredol y claf.
- (11) Yn yr adran hon mae i "gwasanaethau iechyd meddwl" yr un ystyr ag a roddir yn adran 17(5).